

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

ČESKO – ANGLICKÝ GLOSÁŘ

Sociální zabezpečení a sociální práce v České republice

1. vydání, 2021

Glosář byl zpracován v rámci projektu **Inkluze Interkulturně 2**, jako podpůrný studijní materiál pro účastníky vzdělávacích kurzů v oblasti interkulturní práce, a dále pro uchazeče o vykonání zkoušky z profesní kvalifikace Interkulturní pracovník (75-020-R), publikované v Národní soustavě kvalifikací.

Realizátor projektu: InBáze, z. s.

Partner projektu: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Autoři:

České znění: Mgr. Jan Matěj Bejček

Překlad: PhDr. David Mraček, Ph.D.

Mgr. Robert Michael Baugh

Obsah

1. Vybrané instituce
2. Vybrané základní pojmy
3. Poradenství – techniky aktivního naslouchání

1. Vybrané instituce

Sociální politika, politika zaměstnanosti, sociální služby a sociální péče		
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	MPSV	Ministry of Labour and Social Affairs
Zaměstnanost, peněžité dávky, rekvalifikace		
Úřad práce České republiky	ÚP ČR	Labour Office of the Czech Republic
Generální ředitelství úřadu práce ČR	GŘ ÚP	Directorate General of the Labour Office of the Czech Republic
Krajská pobočka úřadu práce ČR		regional office of the Labour Office
Kontaktní pracoviště krajské pobočky úřadu práce ČR	KoP ÚP	contact point of the regional office of the Labour Office
Sociální, důchodové a nemocenské pojištění		
Česká správa sociálního zabezpečení	ČSSZ	Czech Social Security Administration
Okresní správa sociálního zabezpečení	OSSZ	District Social Security Administration
Pražská správa sociálního zabezpečení	PSSZ	Prague Social Security Administration

Městská správa sociálního zabezpečení (v Brně)	MSSZ	Municipal Social Security Administration
Rodina a děti		
Orgán sociálně-právní ochrany dětí	OSPOD	Department for the Social and Legal Protection of Children
Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí	UMPOD	Office for International Legal Protection of Children
Ochrana práv osob		
Kancelář veřejného ochránce práv	KVOP	Public Defender of Rights (Ombudsman)

2. Vybrané základní pojmy

A	
Ambulantní služba <i>(forma poskytování sociálních služeb)</i>	ambulatory service
Arteterapie	art therapy
Azylový dům - pro matky / rodiny s dětmi - pro osoby bez přístřeší	sheltered housing / shelters - for mothers / families with children - for people without shelter / homeless people
B	
Bezdomovec	homeless person / stateless person
C	
Centrum denních služeb	day care centre
Centrum sociálních služeb	social care centre

Cílová skupina sociální služby	the target group of a social service
D	
Dávky nemocenského pojištění	sickness benefits
Dávky pomoci v hmotné nouzi	material need benefits
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	disability benefits / benefits for people with disabilities
Dávky péčovské péče	foster care benefits
Dávky státní sociální podpory	state social support benefits / welfare benefits
Diskriminace	discrimination
Dlouhodobé ošetřovné (<i>dávka nemocenského pojištění</i>)	(long-term) nursing allowance
Dobrovolník	volunteer
Dobrovolnictví	volunteering

Domácí násilí	domestic violence
Domácnost / společná domácnost	household / single household
Domov pro osoby se zdravotním postižením	home for people with disabilities
Domov pro seniory	retirement home
Domov se zvláštním režimem	special regime home / residential care
Doplatek na bydlení (<i>dávka pomoci v hmotné nouzi</i>)	additional housing allowance
Druhy sociálních služeb (<i>sociální poradenství, služby sociální péče, služby sociální prevence</i>)	types of social services
Důchod - starobní - invalidní - vdovský a vdovecký - sirotčí	pension - old-age pension - disability pension - widow's and widower's pension - orphan's pension
Důchodové pojištění	pension insurance

E	
Existenční minimum	subsistence minimum / guaranteed basic income
F	
Fakultativní služba	facultative/optional/extra service
Forma poskytování sociální služby <i>(ambulantní, terénní, pobytová)</i>	form of social service provision
H	
Hmotná nouze	material need
I	
Individuální plán	individual plan
Interkulturní komunikace	intercultural communication
Interkulturní mediace	intercultural mediation

Interkulturní pracovník	intercultural worker
Interkulturní práce	intercultural work
Invalidita - stupeň invalidity	disability - degree of disability
K	
Konzultace	consulting / counselling
Komunitní aktivita / komunitní aktivity	community activity/activities
Komunitní pracovník	community worker
Komunitní práce	community work
Komunitní tlumočení	community interpreting
Komunitní tlumočnick	community interpreter
Krizové centrum	crisis centre

Krizová intervence	crisis intervention
L	
Linka důvěry	hotline
M	
Mediace <i>(mimosoudní řešení sporů či konfliktů)</i>	mediation
Mediátor	mediator
Mimořádná okamžitá pomoc <i>(dávka pomoci v hmotné nouzi)</i>	extraordinary immediate assistance
Mlčenlivost	confidentiality / secrecy
N	
Náhradní rodinná péče	substitute family care
Nemocenské <i>(dávka nemocenského pojištění)</i>	sickness benefits

Nemocenské pojištění	sickness insurance
Nepojistná dávka	non-insurance welfare benefit
Nestátní nezisková organizace <i>(zkratka NNO)</i>	non-governmental non-profit organisation (NGO)
Nezaměstnanost	unemployment
Nezaopatřenost <i>(sociální / ekonomická...)</i>	dependency
Nezaopatřené dítě	dependent child
Nízkoprahová sociální služba	low threshold facility
Noclehárna <i>(krátkodobé, nízkoprahové ubytování pro osoby bez přístřeší)</i>	night shelter
O	
Občanská participace	civic participation / civic engagement
Občanská společnost	civil society

Obtížná sociální situace	difficult social situation
Odborné sociální poradenství	professional social counselling
Ombudsman <i>(veřejný ochránce práv)</i>	ombudsman (public defender of rights)
Opatrovnictví / opatrovník	guardianship/curatorship / guardian
Ošetřovné <i>(dávka nemocenského pojištění)</i>	nursing allowance
Osvojení <i>(adopce)</i>	adoption
Osvojitel	adoptive parent
Ošetřovné <i>(dávka nemocenského pojištění)</i>	nursing allowance
P	
Pečovatel	home carer
Pečovatelská služba	home care service

Peněžité pomoci v mateřství <i>(dávka nemocenského pojištění)</i>	maternity benefit
Pěstoun	foster parent
Pěstounská péče	foster care
Pobytová služba <i>(forma poskytování sociálních služeb)</i>	residential social service
Podpora při rekvalifikaci	retraining benefit
Podpora v nezaměstnanosti	unemployment benefit
Podpůrčí doba	benefit period / period of benefit payment / award length of one's allowance
Pohřebné <i>(dávka státní sociální podpory)</i>	funeral benefit/grant
Pojistná dávka	insurance-based benefit
Porodné <i>(dávka státní sociální podpory)</i>	birth allowance/grant
Poskytovatel sociálních služeb <i>(fyzická / právnická osoba poskytující sociální službu)</i>	social services provider

Pracovník v sociálních službách	social care assistant
Právní poradenství	legal counselling
Právní zástupce	lawyer / legal counsel
Průkaz osoby se zdravotním postižením - osoba zdravotně tělesně postižená - osoba zdravotně tělesně postižené s průvodcem	identification card/certificate for persons with disabilities - disabled person - disabled person with a guide
Přídavek na dítě (<i>dávka státní sociální podpory</i>)	child benefit
Příspěvek na bydlení (<i>dávka státní sociální podpory</i>)	housing benefit/allowance
Příspěvek na mobilitu (<i>dávka pro osoby se zdravotním postižením</i>)	mobility allowance
Příspěvek na péči (<i>dávka poskytovaná dle zákona o sociálních službách</i>)	allowance for care
Příspěvek na zvláštní pomůcku (<i>dávka pro osoby se zdravotním postižením</i>)	special aid allowance/grant
Příspěvek na živobytí (<i>dávka pomoci v hmotné nouzi</i>)	living supplement
Psychiatr	psychiatrist

Psycholog	psychologist
Psychologické poradenství	psychological counselling
R	
Registr poskytovatelů sociálních služeb	register / registry of social service providers
Registrovaná sociální služba	registered social service
Rodičovská dovolená	parental leave
Rodičovský příspěvek (<i>dávka státní sociální podpory</i>)	parental benefit
Rozhodné období	relevant period
S	
Sociálně-aktivizační služba	social activation service
Sociální kurátor	social officer/curator

Sociální ochrana	social protection
Sociální péče	social care
Sociální pojištění	social insurance
Sociální politika	social policy
Sociální poradenství	social counselling
Sociální pracovník	social worker
Sociální prevence	social prevention
Sociální riziko	social risk
Sociální událost	social emergency
Sociální zabezpečení	social security
Sociální začlenění	social integration
Socioterapie	sociotherapy

Stacionář - denní stacionář - týdenní stacionář	care centre - day care centre - week care centre / five-day-a-week care centre
Standardy kvality sociální služby / sociálních služeb	quality standards in social services
Státní politika zaměstnanosti	national employment policy
Státní sociální podpora	state social support
Stupeň invalidity	degree of disability
T	
Terapeut	therapist
Terapeutická skupina	therapy group
Terapie	therapy
Terénní pracovník	field worker / streetworker
Terénní práce	field work / streetwork

Terénní služba <i>(forma poskytování sociálních služeb)</i>	field service
V	
Vyměřovací základ	assessment base
Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství <i>(dávka nemocenského pojištění)</i>	compensatory maternity supplement
Vyživovací povinnost	duty of maintenance
Z	
Zařízení sociálních služeb	social services facility
Základní sociální poradenství	basic social counselling
Zákon o důchodovém pojištění <i>(155/1995 Sb.)</i>	Pension Insurance Act
Zákon o nemocenském pojištění <i>(187/2006 Sb.)</i>	Health Insurance Act
Zákon o pomoci v hmotné nouzi <i>(111/2006 Sb.)</i>	Assistance in Material Need Act

Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (329/2011 Sb.)	Act on the Provision of Benefits to Persons with Disabilities
Zákon o sociálních službách (108/2006 Sb.)	Social Services Act
Zákon o státní sociální podpoře (117/1995 Sb.)	State Social Support Act
Základní životní potřeby	subsistence needs
Zprostředkování zaměstnání	employment brokering / assistance in finding jobs
Životní minimum	living minimum / basic subsistence level

3. Poradenství – techniky aktivního naslouchání

Technika povzbuzování	
Řekněte mi o tom více prosím.	Please, tell me more.
Technika objasňování	
Jak / kdy se to stalo?	How / when did this happen?
Co jste tímto očekával?	What were you expecting from this?
Jak to na Vás působí?	How is this affecting you?
Jak tomu mám rozumět?	How should I understand this? / What should I make of this?
Technika parafrázování	
Jestli tomu dobře rozumím, říkáte že (...) je to tak?	So, if I understand correctly, you're saying (...) Is that right?
Dobře, jen se nyní ujistím, zda tomu správně rozumím.	Ok, now I just want to make sure I understand this correctly.
Vy tedy říkáte že (...) rozumím tomu správně?	So, what you're saying is (...) Is that right?
Pokud jsem to pochopil správně, tak byste potřebovala, aby vám váš partner více důvěřoval, je to tak?	So, if I understood everything correctly—you need your partner to trust you more. Is that right?
Technika zrcadlení pocitu / reflexe	
Vidím / slyším / cítím že (...)	I see that / I hear that / I feel like...
Slyším, že jste z celé záležitosti rozčilený/á (...)	I can tell that this whole situation is upsetting you...

Cítím, ve vašem hlase smutek / naštvaní / bezradnost (...)	I can hear how sad / angry / helpless you must feel...
Rozumím, že to pro vás stále není jednoduché.	I understand that this has been quite difficult.
Technika shrnutí	
Mluvili jste o (...), je to tak? Je ještě něco, co byste k tomu chtěl říct?	You were saying (...) Is that correct? Is there anything else you would like to say about that?
Pojďme si shrnout: říkal jste, že (...)	Just to recap / summarize: you were saying that...
Než se posuneme dál / než toto téma uzavřeme, pojďme si jej shrnout.	Before we move on / before we finish this topic, let's just recap / summarize.
Mně se zdá nejdůležitější to, že (...)	So, the most important thing seems to be...
Technika ocenění / uznání	
Cením si / oceňuji (...)	I appreciate (...)
Cením si Vaší snahy tuto nelehkou situaci řešit.	I (really) appreciate you trying to solve this difficult situation.
Oceňuji, jak otevřeně o svém problému dokážete hovořit.	I (really) appreciate how openly you're discussing the problem / issue (you're having).
To pro Vás muselo být náročné. Cením si toho, že jste přišel / přišla (...)	That must have been (really) difficult for you. I appreciate you coming in (about this).